

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi

2012/0337(COD)

14.2.2013

PROJEKT OPINII

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

dla Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego
i Bezpieczeństwa Żywności

w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady
w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do
2020 r. „Dobrze żyć w granicach naszej planety”
(COM(2012)0710 – C7-0392/2012 – 2012/0337(COD))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Daciana Octavia Sârbu

PA_Legam

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Dobrze żyć w granicach naszej planety

Za pomocą niniejszego wniosku ustawodawczego Komisja Europejska zamierza wprowadzić w okresie 2013-2020 siódmy już od czasu pierwszego, wprowadzonego w 1973 r., program działań w zakresie środowiska. Jako że szósty program działań miał się zakończyć w lipcu 2012 r., Parlament Europejski, w rezolucji z dnia 20 kwietnia 2012 r.¹, zaapelował do Komisji Europejskiej, by jak najszybciej przedstawiła program dalszych działań umożliwiający zagwarantowanie bardziej zrównoważonej przyszłości, ciągłości oraz unikanie jakichkolwiek luk. W rezolucji tej Parlament zwrócił się do Komisji, by oparła przyszły wniosek na następujących trzech priorytetach: wdrażanie i wzmacnianie ustawodawstwa środowiskowego, włączenie celów środowiskowych do wszystkich sektorowych strategii politycznych oraz nadanie ochronie środowiska wymiaru międzynarodowego.

W listopadzie 2012 r. Komisja przedstawiła projekt decyzji w sprawie ogólnego unijnego programu działań zatytułowanego „Dobrze żyć w granicach naszej planety”. Podobnie jak w przypadku wcześniejszych programów, proponowany siódmy program działań ma na celu stworzenie ogólnych ram dla różnych środków środowiskowych, planów działania oraz ustawodawstwa, które zostały niedawno opublikowane przez Komisję. W siódmym unijnym programie należy uwzględnić wszystkie dotychczasowe cele związane ze środowiskiem określone dla poszczególnych obszarów polityki, które należy osiągnąć do 2020 r., a także przeprowadzać ich łączną analizę. Ponadto omawiany wniosek w sprawie programu działań oferuje perspektywę długoterminową, jako że przedstawia wizję na rok 2050. Nowy program działań ma rozszerzyć wkład polityki ochrony środowiska w przechodzenie na zasobooszczędną, niskoemisyjną gospodarkę, w której chroni się i wzmacnia kapitał naturalny, a także chroni się zdrowie i dobrostan obywateli.

W załączniku do projektu Komisja Europejska przedstawia w zarysie *dziewięć celów mających charakter priorytetowy* dla UE i państw członkowskich:

1. ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii;
2. przekształcanie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną;
3. ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem obciążeniami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu;
4. maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa Unii w zakresie ochrony środowiska;
5. ulepszenie podstawy dowodowej polityki ochrony środowiska;
6. zabezpieczanie inwestycji na rzecz polityki ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu oraz urealnianie cen;
7. skuteczniejsze uwzględnianie aspektu ochrony środowiska i uspojnienie polityki;
8. wspieranie zrównoważonego charakteru miast Unii;

---

¹ P7_TA-PROV(2012)0147. Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 20 kwietnia 2012 r. w sprawie przeglądu szóstego wspólnotowego programu działań w zakresie środowiska naturalnego oraz określenia priorytetów dla siódmego unijnego programu działań w zakresie środowiska – lepsze środowisko dla lepszego życia (2011/2194(INI)).

9. poprawa skuteczności Unii w przeciwdziałaniu regionalnym i globalnym wyzwaniom w zakresie ochrony środowiska.

Wyzwania środowiskowe w sektorze rolnictwa

Sektor rolnictwa znajduje się pod dużą presją, jeżeli chodzi o rosnący światowy popyt na żywność, ograniczone zasoby naturalne, potrzebę środków ochrony środowiska oraz wyzwania związane z produkcją żywności wynikające ze zmiany klimatu.

Rolnictwo w dużym stopniu przyczynia się do emisji gazów cieplarnianych, jednak wraz z lasami posiada znaczny potencjał w zakresie łagodzenia zmiany klimatu poprzez absorpcję i składowanie dwutlenku węgla. Badania naukowe i innowacje mogą również odegrać ważną rolę w łagodzeniu zmiany klimatu i dostosowaniu do niej, przykładowo w drodze redukcji emisji CO₂ przez rolnictwo oraz poprawy odporności upraw na skutki zmiany klimatu.

Efektywna gospodarka zasobami w produkcji żywności to klucz do walki z aktualnymi i przyszłymi wyzwaniami związanymi z ograniczonymi zasobami naturalnymi. Zdaniem FAO do 2050 r. liczba ludności na świecie wzrośnie o jedną trzecią. W połączeniu ze zmienionymi wzorcami konsumpcji przyczyni się to do podwyższenia popytu na żywność o 70%. Dlatego też bardzo ważne jest, aby rolnictwo europejskie stało się jak najbardziej zrównoważone i jak najefektywniej gospodarowało zasobami naturalnymi.

Należy również przypomnieć, że od 1974 r. ilość odpadów żywnościowych wzrosła o 50%, zatem potrzebne są pilne działania na rzecz rozwiązania problemu marnotrawienia żywności w łańcuchu jej dostaw.

We wnioskach ustawodawczych dotyczących reformy wspólnej polityki rolnej dąży się do łączenia płatności bezpośrednich z dostarczaniem dóbr publicznych oraz do przeznaczania funduszy z EFRROW na wprowadzanie środków rolniczo-środowiskowych. Zamierzonym efektem jest propagowanie korzystnych dla środowiska praktyk rolniczych, takich jak dywersyfikacja upraw, ochrona trwałych użytków zielonych oraz tworzenie i utrzymywanie wartościowych pod względem ekologicznym terenów rolniczych i leśnych.

Unia musi wypracować kompleksową strategię w odpowiedzi na zmianę klimatu, zachowując odporność i konkurencyjność rolnictwa europejskiego, aby mogło ono nadal odgrywać rolę dostawcy wysokiej jakości żywności oraz usług środowiskowych, a także przyczynić się do trwałego rozwoju unijnych obszarów rolnych.

POPRAWKI

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwraca się do Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, jako do komisji przedmiotowo właściwej, o naniesienie w swoim sprawozdaniu następujących poprawek:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik – ustęp 18

Tekst proponowany przez Komisję

18. Pomimo dotychczasowych znacznych wysiłków wynikający z ramowej dyrektywy wodnej wymóg osiągnięcia „dobrego stanu ekologicznego” do 2015 r. będzie spełniony dla zaledwie około 53% części wód powierzchniowych w UE. Istnieje również ryzyko, że cel dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej polegający na uzyskaniu „dobrego stanu środowiska” do 2020 r. nie zostanie spełniony, między innymi z powodu ciągłego przeławiania i obecności odpadów wyrzucanych do mórz Europy. Choć polityka UE w dziedzinie powietrza i emisji przemysłowych pomogła ograniczyć wiele form zanieczyszczeń, ekosystemom nadal szkodzi nadwyżka azotu i zanieczyszczenie ozonem związane z emisjami z transportu, *intensywnego rolnictwa* i produkcji energii elektrycznej.

Poprawka

18. Pomimo dotychczasowych znacznych wysiłków wynikający z ramowej dyrektywy wodnej wymóg osiągnięcia „dobrego stanu ekologicznego” do 2015 r. będzie spełniony dla zaledwie około 53% części wód powierzchniowych w UE. Istnieje również ryzyko, że cel dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej polegający na uzyskaniu „dobrego stanu środowiska” do 2020 r. nie zostanie spełniony, między innymi z powodu ciągłego przeławiania i obecności odpadów wyrzucanych do mórz Europy. Choć polityka UE w dziedzinie powietrza i emisji przemysłowych pomogła ograniczyć wiele form zanieczyszczeń, ekosystemom nadal szkodzi nadwyżka azotu i zanieczyszczenie ozonem związane z emisjami z transportu, *praktyk rolniczych niezgodnych z zasadą zrównoważonego rozwoju* i produkcji energii elektrycznej.

Or. en

Poprawka 2

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik – ustęp 19

Tekst proponowany przez Komisję

19. Ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego UE wymaga zatem również rozwiązania problemów u źródła, między innymi poprzez lepsze uwzględnianie celów związanych z kapitałem naturalnym w innych obszarach polityki, co zagwarantuje, że obszary polityki będą spójne i przyniosą wspólne

Poprawka

19. Ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego UE wymaga zatem również rozwiązania problemów u źródła, między innymi poprzez lepsze uwzględnianie celów związanych z kapitałem naturalnym w innych obszarach polityki, co zagwarantuje, że obszary polityki będą spójne i przyniosą wspólne

korzyści. Ekologiczne elementy określone we wnioskach Komisji w sprawie reform, głównie w odniesieniu do rolnictwa, rybołówstwa i polityki spójności UE, poparte wnioskami w sprawie ekologicznych elementów budżetu UE w ramach wieloletnich ram finansowych na lata 2014-2020 r., mają wspomagać osiągnięcie tych celów. Na przykład ekosystemy wodne na obszarach wiejskich powinny odnieść korzyści dzięki powiązaniu płatności dla gospodarstw rolnych ze zgodnością z określonymi wymogami ramowej dyrektywy wodnej, jak przewidziano we wnioskach Komisji w sprawie reformy WPR. Ekologiczne elementy WPR będą również promować korzystne dla środowiska praktyki rolnicze polegające na dywersyfikacji upraw, ochronie trwałych użytków zielonych oraz tworzeniu i utrzymywaniu wartościowych pod względem ekologicznym terenów rolniczych i leśnych.

korzyści. Ekologiczne elementy określone we wnioskach Komisji w sprawie reform, głównie w odniesieniu do rolnictwa, rybołówstwa i polityki spójności UE, poparte wnioskami w sprawie ekologicznych elementów budżetu UE w ramach wieloletnich ram finansowych na lata 2014-2020 r., mają wspomagać osiągnięcie tych celów. Na przykład ekosystemy wodne na obszarach wiejskich powinny odnieść korzyści dzięki powiązaniu płatności dla gospodarstw rolnych ze zgodnością z określonymi wymogami ramowej dyrektywy wodnej, jak przewidziano we wnioskach Komisji w sprawie reformy WPR. Ekologiczne elementy WPR będą również promować korzystne dla środowiska praktyki rolnicze polegające na dywersyfikacji upraw, ochronie trwałych użytków zielonych oraz tworzeniu i utrzymywaniu wartościowych pod względem ekologicznym terenów rolniczych i leśnych. ***Rolnictwo ekologiczne oraz zintegrowana ochrona przed szkodnikami to przyjazne dla środowiska, skuteczne systemy wymagające dalszego rozwoju, należy wesprzeć przejście na bardziej zrównoważone systemy rolnictwa.***

Or. en

Poprawka 3

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik – ustęp 22 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

22 a. Rolnictwo i leśnictwo praktykuje się łącznie na 78% terenu Unii. Dlatego też oba sektory odgrywają nadal znaczącą rolę, jeżeli chodzi o utrzymanie zasobów naturalnych oraz krajobrazu kulturowego i stanowią warunek innej działalności ludzkiej na obszarach wiejskich.

Zalesianie odgrywa ważną rolę, jeżeli chodzi o zagęszczanie gleby i dostosowanie do zmiany klimatu oraz łagodzenie jej skutków, natomiast zrównoważone rolnictwo może przyczynić się do lepszego zachowania funkcji glebowych. Jednocześnie powinno się kłaść nacisk na zintegrowane i nowatorskie praktyki rolne, takie jak precyzyjne technologie i podejścia ekologiczne, powinno się również poświęcać szczególną uwagę poprawie żyzności gleby za pomocą nawozów niechemicznych oraz zrównoważonemu wzrostowi plonów.

Or. en

Poprawka 4

Wniosek dotyczący decyzji

Załącznik – ustęp 26 – akapit pierwszy – litera (g a) (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(g a) zapylenie utrzyma się na dobrym poziomie oraz podjęte zostaną działania na rzecz ograniczenia stosowania pestycydów mających szkodliwy wpływ na populacje pszczoł miodnych.

Or. en

Poprawka 5

Wniosek dotyczący decyzji

Załącznik – ustęp 28

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

28. W celu poprawy konkurencyjności w kontekście rosnących cen zasobów, niedoborów i ograniczeń w dostawach konieczne **jest wprowadzenie innowacji**

28. W celu poprawy konkurencyjności w kontekście rosnących cen zasobów, niedoborów i ograniczeń w dostawach konieczne **są badania naukowe i**

zwiększającej zasobooszczędność całej gospodarki. Wiodącą siłą napędową innowacji, w tym eko innowacji, jest sektor przedsiębiorstw. Rynek nie poradzi sobie jednak samodzielnie. Konieczne jest podjęcie działań ze strony rządów, na szczeblu Unii Europejskiej oraz państw członkowskich, aby zapewnić właściwe warunki ramowe dla eko innowacji, pobudzające rozwój zrównoważonych przedsiębiorstw bądź rozwiązań technologicznych odpowiadających na wyzwania w zakresie ochrony środowiska.

innowacje zwiększające zasobooszczędność całej gospodarki. ***Istnieje potrzeba innowacji w dziedzinie zużycia energii przez maszyny rolnicze, aby poprawić efektywność energetyczną oraz ograniczyć emisje CO₂, a także inicjatyw na rzecz modernizacji gospodarstw rolnych w celu przyjęcia przez nie nowatorskich metod i technologii pracy.*** Wiodącą siłą napędową innowacji, w tym eko innowacji, jest sektor przedsiębiorstw. Rynek nie poradzi sobie jednak samodzielnie. Konieczne jest podjęcie działań ze strony rządów, na szczeblu Unii Europejskiej oraz państw członkowskich, aby zapewnić właściwe warunki ramowe dla eko innowacji, pobudzające rozwój zrównoważonych przedsiębiorstw bądź rozwiązań technologicznych odpowiadających na wyzwania w zakresie ochrony środowiska.

Or. en

Poprawka 6

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik – ustęp 32

Tekst proponowany przez Komisję

32. Wykorzystanie w przemyśle najlepszych dostępnych technik w ramach dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych doprowadzi do ulepszenia wzorów wykorzystania zasobów oraz ograniczenia emisji w przypadku ponad 50 000 dużych zakładów przemysłowych w UE, przez co w znacznym stopniu przyczyni się do pobudzenia rozwoju technik innowacyjnych, ekologizacji gospodarki oraz zmniejszenia kosztów przemysłowych w perspektywie długookresowej.

Poprawka

32. Wykorzystanie w przemyśle najlepszych dostępnych technik w ramach dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych doprowadzi do ulepszenia wzorów wykorzystania zasobów oraz ograniczenia emisji w przypadku ponad 50 000 dużych zakładów przemysłowych w UE, przez co w znacznym stopniu przyczyni się do pobudzenia rozwoju technik innowacyjnych, ekologizacji gospodarki oraz zmniejszenia kosztów przemysłowych w perspektywie długookresowej. ***Jednocześnie stworzenie krótkich łańcuchów dostaw oraz lokalnych rynków produktów rolnych***

może w dużym stopniu przyczynić się do redukcji emisji CO₂ powstałych w związku z transportem żywności.

Or. en

Poprawka 7

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik – ustęp 35

Tekst proponowany przez Komisję

35. W celu ustalenia ram działania na rzecz poprawy aspektów efektywnego gospodarowania zasobami wykraczających poza kwestię emisji gazów cieplarnianych oraz kwestię energetyczną zostaną określone cele dotyczące zmniejszenia ogólnego oddziaływania konsumpcji na środowisko, w szczególności w sektorze spożywczym, mieszkaniowym i w sektorze mobilności. Łącznie odpowiadają one za niemal 80% przypadków oddziaływania konsumpcji na środowisko. Z wniosków prac konferencji Rio+20 wynika konieczność znaczącego ograniczenia strat po okresie zbiorów oraz innych strat żywnościowych oraz odpadów z łańcucha dostaw żywności.

Poprawka

35. W celu ustalenia ram działania na rzecz poprawy aspektów efektywnego gospodarowania zasobami wykraczających poza kwestię emisji gazów cieplarnianych oraz kwestię energetyczną zostaną określone cele dotyczące zmniejszenia ogólnego oddziaływania konsumpcji na środowisko, w szczególności w sektorze spożywczym, mieszkaniowym i w sektorze mobilności. Łącznie odpowiadają one za niemal 80% przypadków oddziaływania konsumpcji na środowisko. Z wniosków prac konferencji Rio+20 wynika konieczność znaczącego ograniczenia strat po okresie zbiorów oraz innych strat żywnościowych oraz odpadów z łańcucha dostaw żywności. ***Można to osiągnąć, propagując bezpośrednie kontakty pomiędzy producentami a konsumentami, skracając łańcuch dostaw żywności oraz usprawniając logistykę, transport, gospodarowanie zasobami oraz pakowanie.***

Or. en

Poprawka 8

Wniosek dotyczący decyzji

Załącznik – ustęp 41 – akapit drugi – litera (c)

Tekst proponowany przez Komisję

(c) promowania publicznych i prywatnych badań i działań innowacyjnych wymaganych do wprowadzania innowacyjnych technologii, systemów i modeli biznesowych, co przyspieszy i obniży koszty przejścia na niskoemisyjną, zasobooszczędną gospodarkę;

Poprawka

(c) promowania publicznych i prywatnych badań i działań innowacyjnych wymaganych do wprowadzania innowacyjnych technologii, systemów i modeli biznesowych, co przyspieszy i obniży koszty przejścia na niskoemisyjną, zasobooszczędną gospodarkę **oraz pomoże ograniczyć marnotrawstwo żywności w łańcuchu dostaw o 50% do 2030 r.;**

Or. en

Poprawka 9

Wniosek dotyczący decyzji

Załącznik – ustęp 82 – akapit drugi – litera (a)

Tekst proponowany przez Komisję

(a) stopniowego wycofywania **szkodliwych dla środowiska dotacji**, zwiększenia wykorzystania instrumentów rynkowych, w tym opodatkowania oraz kształtowania cen i opłat, a także rozwijania rynków na towary i usługi związane z przemysłem ekologicznym przy należyтым uwzględnieniu wszelkich niepożądanych skutków społecznych,

Poprawka

(a) **lepszego połączenia pomiędzy dotacjami rolnym oraz dostawami dóbr publicznych**, zwiększenia wykorzystania instrumentów rynkowych, w tym opodatkowania oraz kształtowania cen i opłat, a także rozwijania rynków na towary i usługi związane z przemysłem ekologicznym przy należyтым uwzględnieniu wszelkich niepożądanych skutków społecznych,

Or. en

Poprawka 10

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik – ustęp 98 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

98 a. Unijna polityka w dziedzinie bezpieczeństwa żywnościowego powinna opierać się na zrównoważonym rolnictwie i sprawiedliwym handlu. Dostawy odpowiedniej ilości żywności rosnącej liczbie ludności na świecie, przy uwzględnieniu zmieniającej się struktury spożycia, stanowi obciążenie dla zasobów (glebę, wodę i energię), zwłaszcza w kontekście skutków zmiany klimatu. Uzależnienie od przywozów białka z krajów trzecich, co wiąże się z wysokim poziomem emisji CO₂, wylesianiem i innymi szkodliwymi praktykami środowiskowymi, należy w przyszłości ograniczać.

Or. en